

BRUXELLES-CAPITALE

**ASSEMBLEE REUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

SESSION ORDINAIRE 1993-1994

28 MARS 1994

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**portant création d'un Centre de guidance
en matière de crédit**

(déposée par M. Michiel VANDENBUSSCHE) (N)

Développements

Les gens sont toujours plus nombreux à se trouver dans l'impossibilité d'encore rembourser leurs dettes. Il n'existe pas, en Belgique, de statistiques sur le nombre de familles surendettées; néanmoins, plusieurs indicateurs révèlent l'ampleur du problème - parmi lesquels l'augmentation sensible des placements de disjoncteurs de courant de 2 A chez des consommateurs qui ne peuvent plus payer leurs factures d'électricité. Le montant des arriérés de loyers dans les logements sociaux a quintuplé, au cours de ces 10 dernières années, dans la Région bruxelloise. En Belgique, les dettes fiscales sont passées de 53 milliards en 1980 à 133 milliards en 1990. Les chiffres de l'Institut national de statistique et de la Centrale des crédits aux particuliers de la Banque nationale montrent que le nombre de contrats à problèmes (arriérés de paiement de trois termes successifs) avoisine les 300.000. Le nombre des personnes concernées n'est pas connu, mais on sait que 32 % des débiteurs enregistrés ont plus d'un emprunt en cours.

Les raisons du surendettement sont de nature diverse. Une enquête récente de la FEBECOOP (fédération de coopératives de consommateurs) donne comme principale explication la succession de plusieurs revers : perte d'emploi, accident, problèmes de santé, séparation. A cela s'ajoute la

BRUSSEL-HOOFDSTAD

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

GEWONE ZITTING 1993-1994

28 MAART 1994

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**houdende oprichting van een
Centrum voor Kredietbegeleiding**

(ingediend door de heer Michiel VANDENBUSSCHE) (N)

Toelichting

Steeds meer mensen komen in een situatie terecht waarin zij hun schulden niet meer kunnen aflossen. Hoewel er in België geen statistieken bestaan van het aantal overgekrediteerde gezinnen, tonen een aantal indicatoren toch de omvang van het probleem aan. Zo is er de gevoelige stijging van het aantal plaatsingen van 2 A - stroomonderbrekers bij verbruikers die hun elektriciteitsrekeningen niet meer kunnen betalen. Het bedrag van de huurachterstallen voor sociale woningen in het Brusselse gewest is het laatste decennium vervijfvoudigd. De belastingsschulden in België zijn gestegen van 53 miljard in 1980 tot 133 miljard in 1990. Uit de cijfers van het nationaal Instituut voor de Statistiek en de Risicocentrale voor Krediet aan Particulieren van de Nationale Bank blijkt dat het aantal probleemcontracten (betalingachterstallen ten belope van drie opeenvolgende termijnen) rond de 300.000 schommelt. Hoeveel mensen daarbij betrokken zijn is niet bekend, maar het is wel geweten dat 32% van de geregistreerde schuldenaars meer dan één lening lopen hebben.

De oorzaken van overkreditering zijn van velerlei aard. Een recente enquête van de coöperatieve verbruikersvereniging FEBECOOP geeft als een belangrijke verklaring het op elkaar volgen van verscheidene tegenslagen: jobverlies, ongeval, gezondheidsproblemen, scheiding. Daarbij komt de

Les services de guidance existants sont de toute évidence demandeurs d'une approche plus globale. En effet, ils doivent négocier quotidiennement, dossier par dossier, avec les mêmes créanciers ou des créanciers similaires. Dès lors, ne serait-il pas plus facile de conclure des accords avec des organisations faitières ? Par exemple : négocier avec l'Association belge des banques et l'Union royale professionnelle du Crédit. Pour ce faire, il faut dès lors mettre sur pied une structure coiffant les services de guidance.

La création d'un Centre régional de guidance en matière de crédit, agréé et subventionné par la Commission communautaire commune, pourrait répondre à cette demande.

Les tâches de ce centre peuvent être définies comme suit:

- organiser la concertation et la collaboration entre les services de guidance locaux;
- encadrer les services, surtout dans la phase de lancement ;
- mettre au point des stratégies communes à l'égard de créanciers fréquents tels les banques, les entreprises de vente par correspondance, le fisc et autres ;
- négocier avec des structures faitières telles l'Association belge des banques pour parvenir à des accords globaux ;
- signaler aux pouvoirs publics l'existence de certains problèmes ;
- développer des programmes de formation et d'information destinés aux collaborateurs des services locaux ;
- fournir des conseils spécialisés aux services, par les soins de juristes et d'experts financiers ;
- organiser des campagnes de prévention ;
- collaborer à des initiatives similaires en Belgique et à l'étranger.

Les services de guidance locaux qui concluent un accord avec le centre se voient attribuer une représentation dans ses structures de gestion et peuvent utiliser tous les services qu'il dispense.

Le centre devrait se composer au minimum d'un juriste, d'un sociologue, d'un expert financier et d'un ou de plusieurs employés administratifs.

Bij de bestaande diensten voor kredietbegeleiding leeft er een duidelijke vraag naar een meer globale aanpak. Dageelijks moeten zij immers, dossier per dossier, onderhandelen met dezelfde of gelijkaardige schuldeisers. Is het dan niet gemakkelijker om met overkoepelende organisaties afspraken te maken? Bijvoorbeeld met de Belgische Vereniging van Banken en de Koninklijke Beroepsvereniging van het Krediet. Hiervoor moet er dan ook voor de diensten voor kredietbegeleiding een overkoepelende structuur tot stand gebracht worden.

De oprichting van een regionaal Centrum voor Kredietbegeleiding, erkend en betoelaagd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, zou aan deze vraag kunnen voldoen.

De taken van dit centrum kunnen als volgt omschreven worden:

- organisatie van overleg en samenwerking tussen de lokale diensten voor kredietbegeleiding;
- begeleiding van de diensten, vooral in de opstartfase;
- uitwerken van gemeenschappelijke strategieën, ten aanzien van veel voorkomende schuldeisers als banken, postorderbedrijven, de fiscus en dergelijke;
- onderhandelen met overkoepelende structuren zoals de Belgische Vereniging van Banken om tot globale afspraken te komen;
- signalisatie naar de overheid van bepaalde problemen;
- uitwerken van vormings- en informatieprogramma's voor de medewerkers van de lokale diensten;
- gespecialiseerde raadgeving aan de diensten door juristen en financieel deskundigen;
- organisatie van preventieve campagnes;
- samenwerking met soortgelijke initiatieven in België en het buitenland.

De lokale diensten voor kredietbegeleiding die met het centrum een overeenkomst afsluiten, krijgen een vertegenwoordiging in de beheersstructuren van het centrum en kunnen gebruik maken van alle diensten van het centrum.

Het centrum zou minimaal moeten bestaan uit een jurist, een socioloog, een financieel deskundige en één of meer administratieve krachten.

financière aux services avec lesquels une convention a été conclue. Toutefois, cette participation doit rester raisonnable et ne peut pas constituer un obstacle empêchant la conclusion d'une convention avec le centre.

Article 5

Cet article concerne la relation entre le centre régional et les services de guidance locaux. Le Centre et les services passent une convention parce qu'il vaut mieux définir clairement, dès le départ, les droits et les devoirs de chacun. Cette convention peut notamment régler les matières suivantes: la nature des dossiers transmis au centre (il doit être bien clair qu'un service ne doit pas faire appel au centre pour toute demande de guidance), les accords en matière de concertation et de respect de stratégies communes, le monopole du centre pour les négociations avec les structures faïtières telle la Commission bancaire, etc. Le soin d'élaborer concrètement cette convention est laissé au Centre.

Article 6

Cet article décrit la composition de l'organe de gestion du centre. Pour éviter que celui-ci ne se mette à exister sans plus avoir de relations avec les services locaux, il est stipulé explicitement que tout service affilié doit avoir un représentant au sein du conseil d'administration du centre.

Le Collège réuni sera représenté par quatre personnes au moins; en effet, le centre est une a.s.b.l. publique créée à l'initiative des pouvoirs publics. Il est clair que cette représentation doit également respecter la parité linguistique du Collège réuni.

Il est important que les associations de défense des consommateurs et les banques soient représentées pour parvenir, au départ de leur expérience, à des solutions plus structurelles à la problématique du crédit. Elles ne peuvent néanmoins pas être prédominantes dans le conseil d'administration; aussi leur représentation sera-t-elle limitée à un tiers des membres au maximum.

Puisqu'il s'agit d'une association bilingue, il faut garantir au moins un tiers des mandats au groupe linguistique le moins nombreux.

Article 7

Cet article fixe le cadre minimum du personnel du centre. Il est nécessaire que le centre fasse appel à une équipe d'universitaires et/ou d'experts ayant une longue expérience professionnelle: il doit en effet réaliser une plus-value au regard des services. Etant donné la nature de la problé-

de diensten waarmee een overeenkomst werd afgesloten, een financiële bijdrage kan worden gevraagd. Deze moet echter redelijk blijven en mag voor de diensten geen drempel vormen om met het centrum een overeenkomst af te sluiten.

Artikel 5

Dit artikel betreft de relatie tussen het gewestelijk centrum en de lokale diensten voor kredietbegeleiding. Omdat de onderlinge rechten en plichten best van bij de aanvang duidelijk omschreven worden, wordt tussen het Centrum en de diensten een overeenkomst afgesloten. Deze overeenkomst kan onder meer volgende aangelegenheden regelen: de aard van de dossiers die naar het centrum worden doorgeschoven (het moet duidelijk zijn dat een dienst niet met iedere vraag om begeleiding naar het centrum moet stappen), afspraken inzake overleg en respect voor gemeenschappelijke strategieën, het alleenrecht voor het centrum om te onderhandelen met overkoepelende structuren zoals de Bankcommissie enz. De concrete uitwerking wordt van deze overeenkomst aan het Centrum overgelaten.

Artikel 6

Dit artikel omschrijft de samenstelling van het beheersorgaan van het centrum. Om te vermijden dat het centrum een eigen bestaan gaat leiden, los van de lokale diensten, wordt uitdrukkelijk bepaald dat iedere aangesloten dienst een vertegenwoordiger moet hebben in de Raad van Beheer van het centrum.

De vertegenwoordiging van het Verenigd College moet minimaal uit vier personen bestaan, het centrum is immers een openbare v.z.w. opgericht door de overheid. Het is evident dat ook in deze afvaardiging de taalpariteit van het Verenigd College moet gerespecteerd worden.

De aanwezigheid van verbruikersorganisaties en banken is belangrijk om vanuit de praktijk ook tot meer structurele oplossingen inzake de problematiek van de kredietverlening te komen. Zij mogen echter geen overwicht in het beheersorgaan krijgen, vandaar de beperking tot maximum één derde van de leden.

Vermits het om een tweetalige vereniging gaat, is de waarborg van één derde van de mandaten voor de kleinste taalgroep een minimumvoorwaarde.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt de minimale personeelsformatie van het centrum. Vermits het centrum een meerwaarde ten opzichte van de diensten moet realiseren, is een team van universitair geschoolden en/of met een grote deskundigheid op basis van beroepservaring, noodzakelijk. Gezien de aard

PROPOSITION D'ORDONNANCE

Article 1er

Les dispositions de la présente ordonnance règlent une matière visée à l'article 135 de la Constitution.

Article 2

Pour l'application de la présente ordonnance, il faut entendre par:

- le centre: l'institution centrale qui coordonne, au niveau de la Région de Bruxelles-Capitale, le fonctionnement des services de guidance en matière de crédit;
- les services: les institutions locales de guidance en matière de crédit, qu'elles dépendent ou non d'un CPAS;
- guidance en matière de crédit: la guidance des personnes surendettées dans leur recherche d'une issue financière sur la base d'un plan de remboursement, et un accompagnement lorsqu'il y a lieu d'envisager des modifications dans les modèles de consommation;
- personnes surendettées: personnes qui se trouvent en situation d'insolvabilité en raison de contrats de crédit cumulés et d'autres dettes auxquels ils ne peuvent plus faire face;
- le Collège réuni: le Collège réuni de la Commission communautaire commune.

Article 3

Le Collège réuni crée, sous la forme d'une association sans but lucratif, un Centre de guidance en matière de crédit pour tout le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale; sa composition et son fonctionnement doivent satisfaire aux dispositions de la présente ordonnance.

Article 4

Le Centre a notamment pour mission:

- d'organiser la concertation et la collaboration entre les services de guidance locaux;
- d'encadrer les services, surtout dans la phase de lancement;
- de mettre au point des stratégies communes à l'égard de créanciers fréquents tels les banques, les entreprises de vente par correspondance, le fisc et autres;
- de négocier avec des structures faïtières telles la Commission bancaire, l'Association belge des banques et autres pour parvenir à des accords globaux;

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

Artikel 1

De bepalingen van deze ordonnantie regelen een materie bedoeld in artikel 135 van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze ordonnantie dient te worden verstaan onder:

- het centrum: de centrale instelling die op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de werking van de diensten voor kredietbegeleiding overkoepelt;
- de diensten: de lokale instellingen voor kredietbegeleiding, al dan niet verbonden aan een OCMW;
- kredietbegeleiding: het begeleiden van overgekrediteerden bij het zoeken naar een financiële uitkomst op basis van een aflossingsplan en het verstrekken van begeleiding naar een anders denken inzake het bestedingspatroon;
- overgekrediteerden: personen die in een toestand van insolventie verkeren door een cumulatie van kredietcontracten en andere schulden waaraan zij niet meer kunnen voldoen;
- het Verenigd College: het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Artikel 3

Het Verenigd College richt voor het gehele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een Centrum voor Kredietbegeleiding op onder de vorm van een tweetalige vereniging zonder winstoogmerk, waarvan de samenstelling en de werking dienen te beantwoorden aan de bepalingen van deze ordonnantie.

Artikel 4

Het Centrum heeft onder meer als opdracht:

- organisatie van overleg en samenwerking tussen de lokale diensten voor kredietbegeleiding;
- begeleiding van de diensten, vooral in de opstartfase;
- uitwerken van gemeenschappelijke strategieën, ten aanzien van veel voorkomende schuldeisers als banken, postorderbedrijven, de fiscus en dergelijke;
- onderhandelen met overkoepelende structuren zoals de Bankcommissie, de Belgische Vereniging van Banken en dergelijke om tot globale afspraken te komen;

- transmettre chaque année un rapport d'activités et un rapport financier au Collège réuni et à l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune;
- assurer l'accueil et la guidance dans la langue du demandeur.

Article 9

Le Collège réuni octroie chaque année au centre un subside qui se compose:

- d'un subside complet pour la charge du personnel, toutes charges légales comprises;
- d'un subside de fonctionnement égal à 10 % du subside du personnel.

Le Collège réuni peut adapter annuellement ces montants, après concertation avec le conseil d'administration du Centre.

Article 10

Le Collège réuni est chargé de l'exécution de la présente ordonnance.

Le 10 février 1994.

- jaarlijks aan het Verenigd College en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een werkings- en financieel verslag overmaken;
- het onthaal en de begeleiding verzorgen in de taal van de aanvrager.

Artikel 9

Het Verenigd College verleent het Centrum jaarlijks een subsidie die bestaat uit:

- een volledige subsidie van de personeelslast, alle wettelijke lasten inbegrepen;
- een werkingssubsidie die 10% bedraagt van de personeelssubsidie.

Deze bedragen kunnen jaarlijks aangepast worden door het Verenigd College na overleg met de raad van beheer van het Centrum.

Artikel 10

Het Verenigd College wordt met de uitvoering van deze ordonnantie belast.

10 februari 1994.

Michiel VANDENBUSSCHE (N)